

יערית ברנן	ענת סער	חגי ח. שבתאי
יונתן פרג'ון	לירון רז	אריה שפירא
נרית תורן	אוסנת קולודני-חיים	דן גינר
סמדר גל	ענבל זוסמן	גלי פלד
רויטל פולד	שמרית גיגי	אלון וילנר
יעל שפירא	יואב אינגבר	אופיר לוי
	משה עוזיאל	שרית ויור

חגי שבתאי, שפירא | עורכי דין

בית תנועת המושבים רחוב לאונרדו דה וינצ'י 19 תל אביב 6473318
ט | 03-5259050 פ | 03-5259051 | www.hs-law.org | info@hs-law.org

9.12.25

החלפה בין זכויות ייזום למתקן פוטו וולטאי לפרויקט אגרו וולטאי/ שרית ויור, עו"ד

חוזר 20/25 (אנרגיה מתחדשת, מקרקעי ישראל)

מכסת הסולארי קרקעי הקבועה בהחלטות המועצה לכלל הישובים עומדת על 250 דונם (למעט ישובים בתת אכלוס). מכסת האגרו וולטאי בהחלטות המועצה לכלל הישובים עומדת על 500 דונם.

עקב מלחמת "חרבות ברזל" מועצת מקרקעי ישראל החליטה על הטבות לישובים בקו עימות, שתוקפן עד ליום 31.12.2028 (להלן: "תקופת התחולה") –

1. מכסת התעסוקה הכללית – בישוב חקלאי באזור קו עימות אשר בתקופת התחולה, יגיע למיצוי מכסת התעסוקה, יהא זכאי בתקופה זאת למכסת תעסוקה בהיקף של עד 150 דונמים נטו.

2. הקצאת קרקע למיזם סולארי קרקעי בתחום משבצת חקלאית - במיזם סולארי בישובים באזור קו עימות תותר הקצאת קרקע בשטח של עד 400 דונמים ליישוב חקלאי. מיזמים אלו לא יותנו בצמצום השטח המוחזק על ידי הישוב כקרקע זמנית או כקרקע עודפת.

3. אפשרות למיזם אגרו וולטאי משותף עם חילופי שטחים עד 1,500 דונם.

ביום 12.11.2025 התקבלה החלטת הנהלת רמ"י מס' 5875, שמהותה הגדלת מכסת אגרו וולטאי לישובים בקו עימות. ההחלטה נועדה לאפשר לישוב בקו עימות תוספת של דונמים לטובת מיזמי אגרו וולטאי על חשבון מכסת הסולארי הקרקעי הקבועה בהחלטות המועצה, אשר לא נוצלה, וזאת ביחס של 1:1 (ולא בכיוון ההפוך). המכסה הנוספת צריכה להיות מנוצלת בפועל עד 31.12.2028. כמו כן, כל התנאים הקבועים בהחלטות המועצה ביחס למיזם אגרו- וולטאי, יחולו ביחס למיזם, כולל השטח שמבוקש להמרה. הנושא כפוף לאישור מועצת מקרקעי ישראל.

לדוגמא – ישוב בקו עימות שניצל 100 דונם בלבד מהמכסה הסולארית קרקעית שלו, יוכל לבצע עד ליום 31.12.2028 פרויקט אגרו וולטאי על שטח כולל של 800 דונם (500 דונם מכסת אגרו + 300 דונם מכסה סולארית קרקעי שלא נוצלה).

החלטה זו עולה בקנה אחד עם מדיניות מינהל התכנון, רמ"י ומשרד החקלאות הנותנת עדיפות ברורה למיזמים אגרו וולטאיים (דו שימוש) על פני מיזמים קרקעיים, ובכך לאפשר שמירה על החקלאות לצד יצירת אנרגיה, והיא גם פועל יוצא של קשיים שנוצרו בישובי העוטף לממש תכנונית את הזכות שהוענקה להם על ידי מועצת מקרקעי ישראל.

****עו"ד שרית ויור, מנהלת תחום אנרגיה מתחדשת ותשתיות במשרד.**
****האמור בחוזר אינו בגדר חוות דעת משפטית אלא מידע כללי שאינו מהווה ייעוץ משפטי מכל סוג שהוא.**